

**EHITUSTOODETE JA -ELEMENTIDE LAIENDATUD
TULEOHUTUSALANE KASUTUSULATUS:
EXAP-STANDARDITE JA EXAP-PROTOKOLLIDE
KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED**

**Extended application on the fire performance of
construction products and building elements: Principle
of EXAP standards and EXAP reports**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 15725:2023 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles aprillis 2023;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2023. aasta detsembrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 8 „Ehitiste tuleohutus“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Standardi on tõlkinud Merilin Aasma, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 8.

Euroopa standardimisorganisatsioon on teinud Euroopa standardi EN 15725:2023 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 22.03.2023.

Date of Availability of the European Standard EN 15725:2023 is 22.03.2023.

See standard on Euroopa standardi EN 15725:2023 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 15725:2023. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.220.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Extended application on the fire performance of
construction products and building elements: Principle of
EXAP standards and EXAP reports**

Application étendue des performances au feu des
produits et éléments de construction : principe relatif
aux normes EXAP et aux rapports EXAP

Erweiterte Anwendung auf das Brandverhalten von
Bauprodukten und Bauelementen: Prinzip der EXAP-
Normen und EXAP-Berichte

This European Standard was approved by CEN on 6 February 2023.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Türkiye and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED.....	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4 LAIENDATUD KASUTUSULATUSE STANDARDITE KOOSTAMINE.....	8
4.1 Üldist.....	8
4.2 EXAP-standardi miinimumsisu.....	8
4.2.1 Üldist.....	8
4.2.2 Käsitlusala.....	8
4.2.3 Normiviited.....	8
4.2.4 Terminid ja määratlused.....	9
4.2.5 Tehnilised põhjendused, millele EXAP-reeglid tuginevad.....	9
4.2.6 EXAP-reegleid toetavad tõendusdokumendid.....	9
4.2.7 Parameetrid / tegur ja reeglid (kirjeldatud standardi teistes jaotistes).....	9
4.2.8 Piirangud.....	9
4.2.9 Laiendatud kasutusulatus reeglite kombineerimine.....	9
4.2.10 Lisa.....	10
5 LAIENDATUD KASUTUSULATUSE PROTOKOLLID – LAIENDATUD KASUTUSULATUSE ROLL KLASSIFITSEERIMISE PROTSESSIS.....	10
6 KASUTUSULATUSE KINDLAKSTEGEMISE PÕHIMÕTTED.....	11
6.1 Üldist.....	11
6.2 Otsene kasutusulatus.....	11
6.2.1 Tuletundlikkus.....	11
6.2.2 Tulepüsivus ja/või suitsupidavus.....	11
6.2.3 Katusekatete väline tuletundlikkus.....	11
6.3 Laiendatud kasutusulatus.....	11
6.3.1 Üldised põhimõtted.....	11
6.3.2 Tuletundlikkus.....	12
6.3.3 Tulepüsivus ja/või suitsupidavus.....	12
6.3.4 Katusekatete väline tuletundlikkus.....	13
6.4 Parameetri muudatuste kombineerimine.....	13
6.5 Kasutusulatus laiendamise protseduur.....	13
7 TEAVE, MIS LISATAKSE LAIENDATUD KASUTUSULATUSE PROTOKOLLI.....	14
Lisa A (teatmelisa) Laiendatud kasutusulatus protokoll vorm – tuletundlikkus.....	16
Lisa B (teatmelisa) Laiendatud kasutusulatus protokoll vorm – tulepüsivus.....	19
Lisa C (teatmelisa) Laiendatud kasutusulatus protokoll vorm – katusekatete väline tuletundlikkus.....	22
Kirjandus.....	25

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 15725:2023) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 127 „Fire safety in buildings“, mille sekretariaati haldab BSI.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2023. a septembriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2023. a septembriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN 15725:2010 ja parandust EN 15725:2010/AC:2012.

Peamised muudatused võrreldes eelmise versiooniga on loetletud allpool:

- lisatud uus peatükk laiendatud kasutusulatus standardite koostamise kohta,
- määratlusi on uuendatud ja lisatud,
- primaarsed tõendusdokumendid,
- sekundaarsed tõendusdokumendid,
- viidete loetelu on uuendatud,
- ekspertarvamuse selge väljajätmine EXAP-i rakendamisest.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Ehitustoodet ja/või ehituselementi võib turule lasta erinevate paksustega, tihedustega, kinnitusviisidega, alusmaterjalidega jne. Kõiki erinevate toote parameetrite kombinatsioone ei ole võimalik katsetada tuletundlikkuse või tulepüsivuse või välise tuletundlikkuse suhtes, ehkki need parameetrid võivad oluliselt mõjutada katsetulemusi.

Ehituselementi määratletakse kui konstruktsiooni komponenti, nt sein, vahesein, põrand, katus, tala või post.

Laiendatud kasutusulatuse protsess kasutab reegleid, mis põhinevad peamiselt halvimal stsenaariumil ja interpolatsiooni tehnikatel. Elementide mõõtudel ja disainil on mitu praktilist piirangut, mida saab katsetada standardsete tulepüsivuskatse meetoditega. Kui need elemendid on suuremad või muudetud disainiga, on vajalik nende toimivust kinnitada, st on vaja hinnata, kas klassifikatsiooniprotokollis esitatud klassifikatsioon(id) asjakohaste kriteeriumite kohta säilitatakse ilma võimaluseta neid katsetada.

1 KÄSITLUSALA

See dokument pakub protseduurid standardite ja protokollide koostamiseks, järgides laiendatud kasutusulatus (EXAP) protsessi, mis kasutab tuletundlikkuse katseid, tulepüsivuse katseid (sealhulgas teiste toimivusomaduste, nt suitsu lekke/tõkke ja/või isesulgumisvõime kestvuse katseid) ja katusekatete välise tuletundlikkuse katseid, mis on läbi viidud toodete või tootepere standardisarja EN 13501 erinevate osade kohase tuleohutuslase klassifikatsiooni saamiseks. EXAP-reeglid piiravad nõutavate katsete arvu, luues meetodeid toodete valiku (nt tootevalik, suuremad mõõtmed jne) tuleohutuslase klassifikatsiooni määramiseks ning EXAP-reeglid moodustavad standarditud tehnilised kokkulepped parameetrite muutmiseks.

EXAP-i põhiidee on töötada välja ohutud meetodid, mis võimaldavad laiendada katsetatud toote kasutusulatust, säilitades samal ajal toote nõutud klassifikatsiooni. Katseprotokollid on aluseks EXAP-protokollile.

See dokument viitab läbivalt „laiendatud kasutusulatus standarditele“; kus iganes seda terminit kasutatakse, viitab see kas standardile, mille on koostanud CEN/TC 127 „Fire safety in buildings“, või asjakohasele tootestandardile, mis sisaldab informatsiooni laiendatud kasutusulatus kohta.

Euroopa süsteem võimaldab hetkel laiendatud kasutusulatus reegleid lisada ka tehnilistesse spetsifikatsioonidesse. Neid reegleid loovatelt CEN-i tehnilistelt komiteedelt ja EOTA töögruppidele on palutud otsida juhiseid tehniliselt komiteelt CEN/TC 127 tagamaks, et nende reeglid on kooskõlas tehnilise komitee CEN/TC 127 koostatud standarditega. Juhtudel, kui laiendatud kasutusulatus reeglid harmoneeritud EN tootestandardites ja ETA-des ei ole kooskõlas tehnilise komitee CEN/TC 127 koostatud standarditega, on CEN BT-d sellest informeeritud.

See dokument ei hõlma toote kaasamist ehitustöödel, mida hinnatakse rahvuslike nõuete alusel.

Ekspertarvamus (st arvamus, mis ei võta arvesse / ei ole hõlmatud EXAP-standardiga ning baseerub ainult ühe indiviidi kogemusele) ei ole selle protsessi osa.

2 NORMIVIITED

Selles dokumendis ei ole normiviiteid.

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Dokumendi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogiaandmebaase järgmistel aadressidel:

- IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <https://www.electropedia.org/>;
- ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp>.

3.1

klassifitseerimine (*classification*)

protsess, mille käigus võrreldakse ühe katse või katseseeria või laiendatud kasutusulatus määramise protsessi tulemusel saadud tulepüsivuse parameetreid nende parameetrite piirväärtustega, mis on seotud konkreetse klassifikatsiooni saavutamise kriteeriumiks

MÄRKUS 1 Asjakohasele toote tüübile sobivalt on see protsess määratletud standardisarjas EN 13501.

MÄRKUS 2 Asjakohased klassid ja seotud kriteeriumid on täpsustatud järgmistes Euroopa Komisjoni otsustes: